

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FE-033
Arkivsaksnr: 19/804	Løpenr: 19/7620
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	24.10.2019	065/2019

Val av eldreråd 2019-2023 - prosedyre og tidsplan

24.10.2019 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Rådmannen sitt framlegg til vedtak vart samrøystes vedteke.

KS- 065/2019 Vedtak:

Eldrerådet i Samnanger i valperioden 2019-2023 skal ha fem medlemmer. Minst ein av desse skal vera kommunestyremedlem.

Val av medlemmer til eldrerådet skal gjerast av kommunestyret 05.12.2019.

Invitasjon til organisasjonar som representerer eldre om å koma med forslag til medlemmer i eldrerådet, skal gjerast ved kunngjering i lokalavisa Samningen og på kommunen si heimeside.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Eldrerådet i Samnanger i valperioden 2019-2023 skal ha fem medlemmer. Minst ein av desse skal vera kommunestyremedlem.

Val av medlemmer til eldrerådet skal gjerast av kommunestyret 05.12.2019.

Invitasjon til organisasjonar som representerer eldre om å koma med forslag til medlemmer i eldrerådet, skal gjerast ved kunngjering i lokalavisa Samningen og på kommunen si heimeside.

Dokument som er vedlagt:

Regjeringen sin veileder om valg av eldreråd

Regjeringen sin veileder om valg av eldreråd

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Kommunelova (<https://lovdata.no/lov/2018-06-22-83>)

- Forskrift om medvirkningsordningar (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-727>)

Kva saka gjeld:

Frå og med kommunestyret sitt konstituerande møte hausten 2019, vert eldrerådslova oppheva. Reglar om eldreråd vert frå dette tidspunktet regulert av § 5-12 i den nye kommunelova, og av forskrift om medvirkningsordningar.

Det går fram av § 5-12 i den nye kommunelova at det i kvar kommune skal vera eit eldreråd, og at fleirtalet i eldrerådet på valtidspunktet skal ha fylt 60 år. Denne aldersregelen er ei endring i forhold til eldrerådslova, der regelen var at fleirtalet av medlemmene i eldrerådet skulle vera alderspensjonistar i kommunen.

Kommunelova § 5-12:

§ 5-12. Eldreråd, råd for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom

Kommunestyret og fylkestinget skal selv velge et eldreråd, et råd for personer med funksjonsnedsettelse og et ungdomsråd eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Flertallet av medlemmene i eldrerådet skal på valgtidspunktet ha fylt 60 år.

Ungdomsrådet eller annet medvirkningsorgan for ungdom skal ha en valgperiode på inntil to år. Medlemmene i ungdomsrådet eller annet medvirkningsorgan for ungdom skal på valgtidspunktet ikke ha fylt 19 år.

Rådene eller annet medvirkningsorgan for ungdom er rådgivende organer for kommunen eller fylkeskommunen og har rett til å uttale seg i saker som gjelder henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom.

Departementet gir forskrift om oppgaver, organisering og saksbehandling for rådene eller annet medvirkningsorgan for ungdom.

Etter § 3 i forskrift om medvirkningsordningar er det kommunestyret som vedtek samansetnaden av eldrerådet og bestemmer kor mange medlemmer og varamedlemmer eldrerådet skal ha. Eldrerådet vel sjølv leiar og nestleiar blant medlemmene.

Forskrift om medvirkningsordningar § 3:

§ 3. Sammensetning og organisering

Kommunestyret og fylkestinget vedtar sammensetningen av eldrerådet, rådet for personer med funksjonsnedsettelse og ungdomsrådet eller annet medvirkningsorgan for ungdom. De bestemmer også hvor mange medlemmer og varamedlemmer rådene skal ha.

Organisasjoner som representerer henholdsvis eldre, personer med funksjonsnedsettelse og ungdom har rett til å fremme forslag om medlemmer til det rådet som representerer deres interesser.

Rådene velger selv sin leder og nestleder blant medlemmene.

Rådene skal gis tilstrekkelig sekretariatshjelp.

Rådene har rett til å uttale seg før kommunestyret og fylkestinget setter ned et sekretariat, fastsetter saksbehandlingsreglene og vedtar budsjett for dem.

Hvis kommunene har overført oppgavene som gjelder eldre, personer med funksjonsnedsettelse eller ungdom til et kommunedelsutvalg, kan det etableres et eldreråd, et råd for personer med funksjonsnedsettelse og et ungdomsråd eller et annet medvirkningsorgan for ungdom i alle kommunedelene. Kommunedelsutvalget ivaretar da kommunestyrets rettigheter og plikter overfor rådene. Hvis oppgavene er overført til et kommunedelsutvalg, kan det også velges et sentralt eldreråd, et sentralt råd for personer med funksjonsnedsettelse og et sentralt ungdomsråd eller et annet medvirkningsorgan for ungdom.

Det går fram av § 3 ovanfor at organisasjonar som representerer eldre har rett til å fremja forslag om medlemmer til eldrerådet. Dette er ein annan ordlyd enn i eldrerådslova, der det etter § 2 var pensjonistforeiningar som hadde rett til å koma med framlegg om medlemmer til eldrerådet. I høyringsnotat frå kommunal- og moderniseringsdepartementet står det på side 14-15 at «betegnelsen *organisasjoner for eldre* som foreslås i forskriften vil omfatte både

pensjonistforeninger og andre organisasjoner som representerer eldre». Høyringsnotatet kan lastast ned frå internett:

https://www.regjeringen.no/contentassets/ca823f142fa14f59addf73fa13ed5d51/horingsnotat_om_medvirkning.pdf

Mogleheit for felles råd for eldre og personar med nedsett funksjonsevne

Etter § 4 i forskrift om medvirkningsordningar kan kommunen velja å oppretta eitt felles råd for eldre og personar med nedsett funksjonsevne dersom det ut frå lokale forhold er nødvendig.

Forskrift om medvirkningsordningar § 4:

§ 4. Felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse

Kommunen eller fylkeskommunen kan opprette ett felles råd for eldre og personer med funksjonsnedsettelse dersom det ut i frå lokale forhold er nødvendig.

Organisasjoner for eldre, organisasjoner for personer med funksjonsnedsettelse og etablerte råd for eldre og for personer med funksjonsnedsettelse i kommunen eller fylket, skal bli hørt før kommunestyret eller fylkestinget avgjør om det skal opprettes ett felles råd.

Eit slikt felles råd vil fungera både som eldreråd og råd for personar med nedsett funksjonsevne. I regjeringa sin veileidar for val av eldreråd går det fram at hovudregelen er at det skal opprettast to separate råd, og at moglegheiten for eitt felles råd er ein unnataksregel. Unnataksregelen er tenkt for tilfelle der det er nødvendig med eitt felles råd fordi det er vanskeleg å etablere separate råd ut frå lokale forhold. Som døme vert det i veiledaren nevnt at det i mindre kommunar kan vera vanskeleg å finna tilstrekkeleg tal medlemmer til å oppretta separate råd. Veiledaren ligg som vedlegg til dette saksframlegget. Den kan òg lastast ned frå internett:

<https://www.regjeringen.no/no/tema/kommuner-og-regioner/kommunalrett-og-kommunal-inndeling/veileder-for-eldrerad/valg-av-eldrerad/id2666686/>

Eldrerådet i Samnanger i valperioden 2015-2019

Eldrerådet i Samnanger har i valperioden 2015 -2019 hatt fem medlemmer:

- To medlemmer frå kommunestyret.
- Tre medlemmer som ikkje sit i kommunestyret.

Før valet av eldreråd i 2015, vart Samnanger Pensjonistlag og Fagforbundet si pensjonistgruppe invitert til å koma med forslag til medlemmer til eldrerådet. Denne ordninga hadde kommunen også før 2015.

Kva bør kommunestyret ta stilling til 24.10.2019?

Kommunestyret bør i det konstituerande møtet 24.10.2019 gjera vedtak om kva ordning kommunen skal ha for eldreråd i valperioden 2019-2023. Det bør gjerast vedtak om følgjande:

1. Om kommunen skal ha eit eige eldreråd eller eitt felles råd for eldre og personar med nedsett funksjonsevne.
2. Dersom kommunen skal ha eit eige eldreråd:
 - Kor mange medlemmer skal eldrerådet ha?
 - Korleis skal organisasjonar som representerer eldre inviterast til å koma med forslag til medlemmer i eldrerådet?

Vurderingar og konsekvensar:

Rådmannen si vurdering er at Samnanger framleis bør ha eit eige eldreråd. Unnataksregelen om eitt felles råd for eldre og personar med nedsett funksjonsevne bør berre vera aktuell å bruka dersom

det vert svært problematisk å finna medlemmer/kandidatar til desse to råda.

Rådmannen tilrår vidare at eldrerådet framleis skal ha fem medlemmer, og at minst ein av desse bør vera kommunestyremedlem.

Invitasjon til organisasjonar som representerer eldre om å koma med forslag til medlemmer i eldrerådet, bør gjerast ved kunngjering i lokalavisa Samningen og på kommunen si heimeside. På denne måten sikrar ein best at ingen organisasjonar vert forfordelt eller gløymt med omsyn til invitasjon til å koma med forslag.

Val av medlemmer i eldreådet 2019-2023 bør gjerast i kommunestyremøtet 05.12.2019.
Funksjonstida til det noverande eldrerådet vil i så fall verta utvida tilsvarande (fram til 05.12.2019).